

Karel ŘEHÁČEK, *Václav Čepelák a zajištění chebského archivu na jaře 1945*, in: *Západočeské archivy* 9, 2018, s. 135–141.

Drobná studie západočeského archiváře a historika Dr. Karla Řeháčka uveřejněná na stránkách archivního periodika *Západočeské archivy* přináší zajímavé svědectví o nesnadné cestě k zachování, ochraně a pak i záchraně cenných archiválií a muzejních sbírek města Chebu a chebského regionu a také o vzácné a plodné spolupráci německého a českého odborníka v pohnutých a hektických, těsně poválečných měsících. Výsledkem této spolupráce, kdy nad dobovými politickými emocemi převládala odbornost, láska k profesi a historii, kultivovanost a fundovanost obou aktérů, německého archiváře Heriberta Sturma a českého historika prof. Václava Čepeláka z Plzně, byla záchrana archivního dědictví nevyčíslitelné hodnoty. Sturm jako archivář města Chebu za druhé světové války obětavě prováděl pečlivé převezení a ukrytí archiválií před bombardováním, v době své dovolené z fronty roku 1943. I díky jeho vzorné práci bylo možné, aby po válce neméně pečlivý a svědomitý Čepelák, jenž byl do Chebu vyslán zajistit archiválie a muzejní předměty ukryté v blízkém i vzdálenějším okolí, a to ve spolupráci se Sturmem, jehož odsun byl kvůli této významné povinnosti odložen, mohl svůj úkol splnit. Řeháček podrobně popisuje, jaké překážky a problémy bylo nutno překonávat a jak část archiválií již byla odvezena do Německa a jen díky bdělosti a obětavosti Čepeláka se vrátila zpět. Řeháček se domnívá, že jistou motivací pro neobvyklou snáživost Heriberta Sturma v roce 1945 mohla být i víra v to, že nebude zařazen do odsunu kvůli své odbornosti a své důležitosti pro chebský archiv. Vzhledem k jeho členství v NSDAP a působení na frontě byla však tato naděje lichá. Studie si všímá Sturmových zásluh i v době válečné a srovnává jeho svědomitou práci, např. v konfrontaci s prací sokolovského archiváře. Sokolovské cenné písemnosti byly díky nevhodnému uložení do nevhodného protináletového úkrytu značně a nevratně poškozeny. Naopak chebský archiv díky Sturmovi a Čepelákovi dnes může i nadále poskytovat badatelům neporušené a vzorně uchované archivní i muzeální bohatství.

Řeháčkův příspěvek přináší svědectví o malých a zdánlivě samozřejmých zásluhách na první pohled obyčejných odborníků, které však představují ve skutečnosti hodnoty značného významu. Nebýt Řeháčkova textu, brzy by se na tyto zásluhy oněch „malých lidí“ zapomnělo.

Naděžda Morávková